

Малко по-късно, през април 1877 г., във вестник „Стара планина“, бр. 63 от 14 април, е публикуван диптих на скромния възрожденски поет Христо Недялков с простото, но ясно в намеренията си заглавие „Христо П. Ботев“. Двете стихотворения активират по аналогичен начин двете централни ядра на Ботевия мит и са красноречиво онасловени с обичайната възрожденска склонност към описателност – съответно „Ботев с четата си на „Радецки““ и „При гроба на Ботева“.

Очевидна е пряката повлияност на Хр. Недялков от Вазов, особено в първото стихотворение. Сходен е и начинът, по който двамата поети интерпретират Ботевия мит, като водят диалог с онези Ботеви стихотворения, които са го прозизвели. Успоредният прочит откроява черти на един общ механизъм, интересен и значим тъкмо със своята спонтанност и наивност. С това, че първични митогенни енергии в него все още сравнително ясно прозират под чисто литературния пласт. Повърхностни, зле асимилирани сантиментално-романтически влияния не успяват да скрият автентичната свежест на едно отношение към света, към актуалните исторически и политически феномени, което е подчинено на дълбинни митологични и митообразуващи механизми.

Библиография. Бележки

¹ Теодоров (Балан), Ал. Ас и двойка. Поетическа среща. // *Български преглед*, 1895, № 12.

² Топалов, К. Ботев и Вазов – различни и близки. // *Родна реч*, 1969, № 8.

³ Цанева, М. Христо Ботев в творческия път и в поетичния свят на Вазов. // Цанева, М. *Патриархът. Етноди върху творчеството на Иван Вазов*. С., 2000. (Също и: Цанева, М. Христо Ботев и творчеството на Иван Вазов. – *Славянска филология*. Т. 20. Литературознание и фолклор. Доклади и статии от X международен конгрес по славистика. С., 1988, с. 107–119.)

⁴ Цанева, М. Вазовият прочит на Перущенската битка. // Цанева, М. *Цит. кн.*, с. 26. В непосредствения си контекст това наблюдение на проф. Цанева се отнася до одата „Кочо“ от „Епопея на забравените“, но то е напълно валидно за целия онзи дял от поезията на Вазов, който има най-голяма роля за превръщането му в стожерна фигура в националния канон.

⁵ Вж. по-подробно в: Антонов, Пл. Яворов–Ботев: модернизъм и мит. *Атавистичната памет на езика*. С., 2009.

⁶ Цанева, М. Христо Ботев в творческия път и в поетичния свят на Вазов. // Цанева, М. *Цит. кн.*, с. 128.

⁷ Мутафчиева, В. За българската национална митология. // *Септември*, 1981, № 2, с. 183.

⁸ Леви-Строс, К. Дивото мислене. Плевен, 2002, гл. I.

⁹ Ракъовски, Цв. Отвъд каноните. Носталгиите на високата българска литература. С., 2001, с. 127.

¹⁰ Георгиев, К. Един час при брата на Христо Ботев. // *Литературен глас*, № 318, 3 май 1936. Цит. по: Ботевите четници разказват. Сборник от писма, документи и материали. Съст. Никола Ферманджиев. С., 1975, с. 376.

¹¹ Стоянов, З. Христо Ботйов. Опит за биография. 1888, с. 361.

¹² Ботевите четници разказват, с. 28.

¹³ Пак там, с. 329.

¹⁴ Пак там, с. 106.

¹⁵ Пак там, с. 107.

¹⁶ Шишманов, проф. Ив. Д. Ив. Вазов. Спомени и документи. 1930, с. 190. Името е погрешно предадено, става въпрос за Димитър Ночев, Ботев четник (Каракостов, Ст. Ботев в спомените на съвременниците си. Т. 1, 1977, с. 69).